

Cyrlometodějská
stezka

Poutní stezka sv. Cyrila a Metoděje

Šaštín – Velehrad

www.cyril-methodius.eu

FOND MIKROPROJEKTŮ

„Sv. Cyril a Metoděj přispěli rozhodujícím přínosem při budování Evropy, nejen pokud jde o její křesťanské náboženské společenství, ale i co se týká její občanské a kulturní jednoty.“

sv. Jan Pavel II., Slavorum apostoli

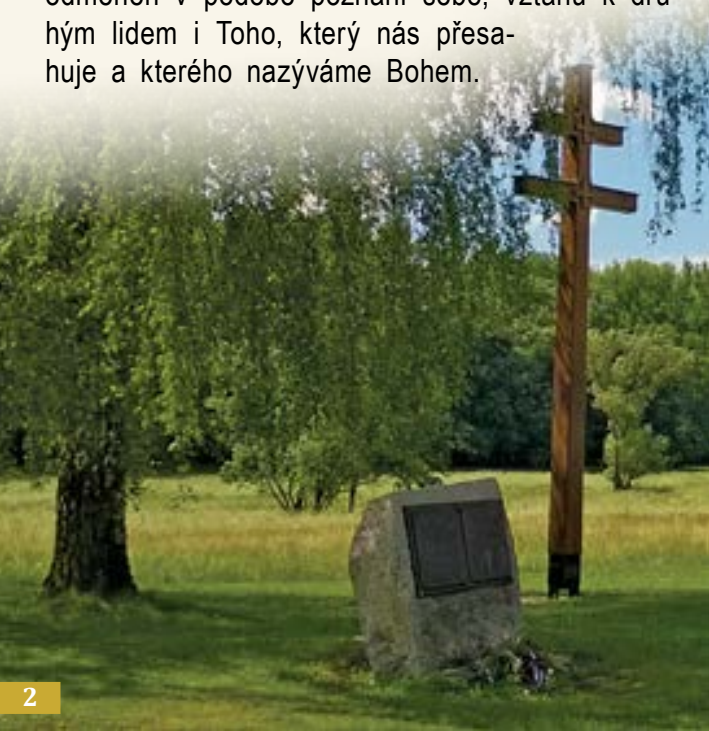
ŠAŠTÍN - VELEHRAD

Milý poutníku,

vydáváš se na cestu, která přivede tvé kroky na místa, kde se odehrávaly a psaly dějiny Velké Moravy. Místa, která jsou neodmyslitelně spjata s působením svatých bratří Konstantina Cyrila a Metoděje. V jistém smyslu následuješ také ty jejich pradávnou misii. Oni se vydali z daleké Konstantinopole, aby ve světle své víry přinesli zdejším národům radostnou zvěst – evangelium; aby díky utvoření nového písma povznesli střeoevropský prostor do rodiny již existujících národů; aby díky výchově a vzdělání, které se snažili předat místnímu lidu, zazářila místní kultura a díky prvním právním textům spravedlivě uspořádali vztahy v tehdejší společnosti. Vydáváš se tedy také na cestu poznání a objevování.

Když budeš, stejně jako oba soluňští bratři, naslouchat hlasu svého svědomí a budeš otevřený ke všem situacím, které tě potkají, jistě budeš odměněn v podobě poznání sebe, vztahu k druhým lidem i Toho, který nás přesahuje a kterého nazýváme Bohem.

Upřímné hledání a pozorné vnímání je předpokladem, který může být přetvořen v opravdové poznání či nalezení odpovědí na otázky, se kterými se vydáváš na tuto pouť.

Cestou ti mohou pomoci také sakrální i světská díla vytvořená generacemi předků, krásná příroda i pohostinní lidé. Nechť rezonují ve tvém srdci a v každém kroku na této poutní cestě sv. Cyrila a Metoděje. Jejich odkaz je stále živý i dnes. Cyri-lometodějská tradice po staletí vychovávala a vedla k poznávání evangelia, kultivaci vlastní kultury, prohlubování vzdělání a utváření spravedlivých vztahů – to vše v otevřenosti a plodném dialogu, respektování názoru druhého a úcty ke kořenům své historie. Svým putováním a přenesením poznání do každodenního života můžeš jejich odkaz naplňovat i ty!

Pravoslavný patriarcha Bartoloměj v Mikulčicích 25. 5. 2013 foto archiv JMK

KRÁTKÁ HISTORIE

Oba bratři se narodili v Soluni (Konstantin r. 827, Metoděj r. 813/815), která byla v té době po Konstantinopoli druhým největším a nejvýznamnějším městem byzantské říše.

Obyvatelé byli především Řekové, ale vně města žili velké osady Slovanů. Odtud pochází domněnka, že oba bratři dobře znali slovanský jazyk. Metoděj (původním jménem pravděpodobně Michal) zastával úřad správce provincie, nejspíš v Makedonii. Asi po deseti letech odešel do kláštera, kde přijal jméno Metoděj.

Konstantin byl mimořádně nadaný student. Mezi jeho učitele patřil i jeden z nejvzdělanějších mužů své doby, pozdější patriarcha Fotios. Mohl se stát vysoce postaveným císařským úředníkem, to ovšem odmítl pro svou lásku k moudrosti a stálé touze po studiu. Stal se knihovníkem ve velechrámu Hagia Sofia v Konstantinopoli (asi roku 849), což znamenalo, že zastával také úřad tajemníka konstantinopolského patriarchy. Za krátkou dobu se stal profesorem, vedl mnoho učených debat a sporů (např. se zastánci ikonoklasmu). Ještě před misí na Velkou Moravu byl vyslán s delegací vypravenou císařem ke dvoru arabského kalifa. Později, již se svým bratrem Metodějem, byl poslán k Chazarům. Cestou v Chersonu (na poloostrově Krym) našli ostatky třetího nástupce sv. Petra – papeže sv. Klimenta I., který byl z Říma vyhnán a později utopen v Černém moři.

Na přání slovanského knížete Rostislava odpověděl císař Michael III. kladně a poslal soluňské bratry Konstantina a Metoděje na Velkou Moravu. V jejich osobě získala Velká Morava učence, kteří se vyznali jak v náboženství, tak v organizaci a právu. Konstantin nevěřil v úspěšnost misie k národu, který nemá vhodné písmo pro svůj jazyk. Vytvořil tedy hlaholici, dodnes obdivovaný výtvar. Toto nové písmo konečně dovedlo zachytit všechny zvukové odstíny ve slovanské řeči, k čemuž byla latinka nedostačující. Oba bratři byli roku 863 přijati s velkými poctami a jejich dílo se rychle šířilo. Lidem byla bohoslužba srozumitelná a přitažlivá, neboť mnoho textů se také zpívalo. Překládali knihy Písma a učili místní žáky. Když dospěli k závěru, že se jejich dílo naplnilo, rozhodli se vydat do Říma nebo do Byzance, aby nechali vysvětit své učedníky.

Při přezimování v Benátkách je pozval papež Mikuláš I. k návštěvě Říma a obhajobě nového bohoslužebného jazyka. Při příchodu do Říma seděl již na papežském stolci Hadrián II., který byl jejich myšlenkám nakloněn. Dokonce jim i s římským lidem vyšel vstříc, neboť se dozvěděl, že přinášejí ostatky jeho předchůdce na stolci sv. Petra – čtvrtého římského biskupa sv. Klimenta I. V roce 868 papež Hadrián II. přijal slovanské knihy, posvětil je a uložil v chrámu Panny Marie Větší (dnešní bazilika Santa Maria Maggiore – jedna ze čtyř papežských bazilik v Římě), čímž schválil staroslověnskou bohoslužbu. Následně také nařídil, aby žáci, kteří přišli s Konstantinem a Metodějem, byli vysvěceni na kněze.

Konstantin posléze vstoupil do jednoho řeckého kláštera, kde přijal jméno Cyril. Po 50 dnech, přesně 14. února 869, ve svých 42 letech zemřel. Papež přikázal, aby mu byl vystrojen pohřeb jako samotnému papeži.

Metoděj se po smrti bratra zdržoval v Římě. Na žádost knížete Kocela ho Hadrián II. vysvětil na kněze a vyslal ho jako svého legáta pro slovanské země. Po Metodějově příchodu si však Kocel uvědomil, že potřebuje vlastního biskupa. Proto se Metoděj vrátil zpět do Říma, kde byl následně vysvěcen na biskupa a jmenován arcibiskupem moravsko-panonským. Následující období je díky politické situaci pro Metoděje velmi obtížným. Nejprve je zajat západními kněžími, kteří nechtěli přijít o svůj vliv na zdejší misijní území, dokonce téměř přišel o život. Byl osvobozen až na zásah papeže Jana VIII., u kterého intervenoval Svatopluk, a znovu se ujal svého úřadu. Musel ale opět obhajovat společné učení obou bratrů, a tak již potřetí navštívil Řím, kde byl opětovně potvrzen do úřadu arcibiskupa i jako učitel pravé víry. Víme, že později navštívil také Byzanc. Přitom na Moravě neúnavně budoval církevní správu, překládal (za 8 měsíců se mu podařilo přeložit Starý zákon) a vyučoval nové žáky. Velmi významným je také jeho dílo právní: Zákon sudnyjjudem (civilní zákoník) a Nomokánon (církevní zákoník). Je známo, že pokřtil českého knížete Bořivoje (manžela sv. Ludmily a dědečka sv. Václava). Zemřel 6. dubna 885 na Velké Moravě. Jeho hrob se do dnešních dnů nenašel.

Jejich význam pro celý středoevropský prostor dokazuje zájem nejen mnohých jejich žáků, kteří po rozpadu Velké Moravy působili především v jihovýchodní Evropě, ale také celá cyrilometodějská tradice prožívaná s větší či menší intenzitou po celá staletí až do dnešních dnů. Aktuálnost jejich myšlenek a učení podtrhl papež sv. Jan Pavel II., který je 31. 12. 1980 prohlásil za spolupatrony Evropy.

KLAD MAPOVÝCH LISTŮ

	poutní stezka
	poutní stezka v přípravě
	značená turistická trasa
	informace
	klášter, -přístupný veřejnosti
	hrad, -přístupný veřejnosti
	zámek, -přístupný veřejnosti
	záměček, -přístupný veřejnosti
	zřícenina, -s průvodcem
	hradiště, archeologické naleziště
	muzeum, technická památka, větrný mlýn
	synagoga, zajímavost
	zdravotnictví, horská služba
	rozhledna, místo dalekého rozhledu
	přírodní, termální, koupaliště, krytý bazén

	účelové letiště, letiště
	ZOO, golf
	hájovna, mlýn, šachta, štola
	pomník, kaple, kostel
	dálnice, vícepruhová silnice
	silnice I., II. a III. třídy
	zpevněná cesta, cesta, pěšina, tunel
	železnice, stanice, zastávka
	státní hranice
	hranice NP, CHKO, přírodního parku
	chráněné území
	alej/stromořadí, památný strom
	hřbitov, les, pramen
	trasa lodní dopravy, přístav/přístaviště, přívoz
	vrstevnice po 20 m, výškový bod

1. etapa: ŠAŠTÍN - KOPČANY

Šaštín
109 km

Kopčany
80 km

Petrov
52,5 km

Svatý Antoníněk
29 km

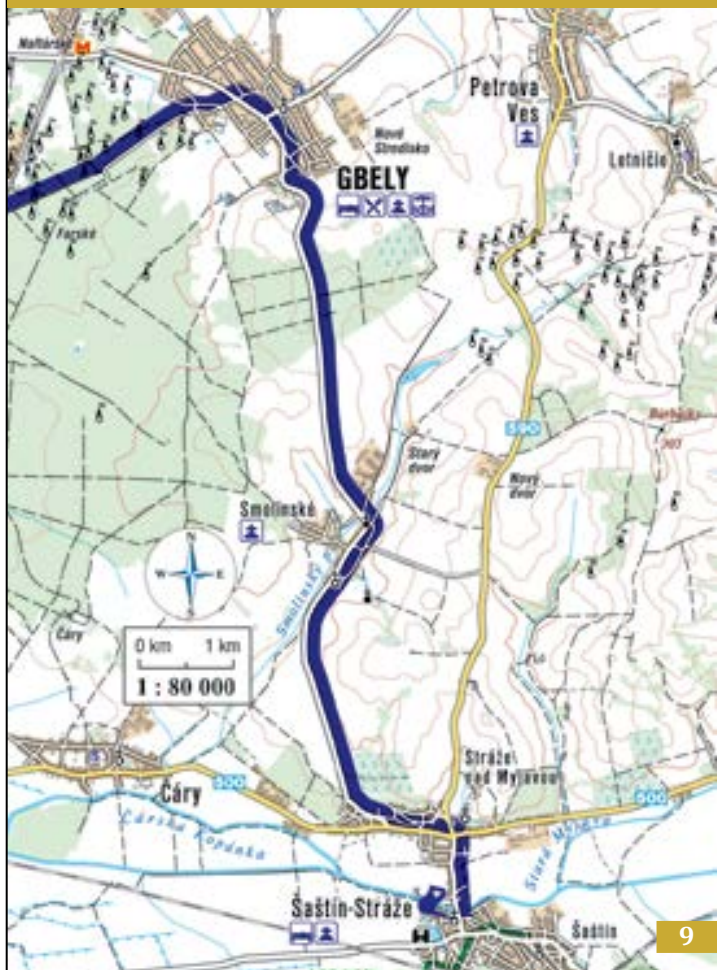
Ostrožská Nová Ves
18,5 km

Velehrad
0 km

1

Šaštín – bazilika Sedmiboolestné Panny Marie *foto Jiří Žemlík*

1. etapa: ŠAŠTÍN – KOPČANY

1. ŠAŠTÍN - KOPČANY

Ze šaštínských baziliky Sedmibolestné Panny Marie putujeme do Kopčan, kde

●○○○○

32,5 km

121 m

8 h

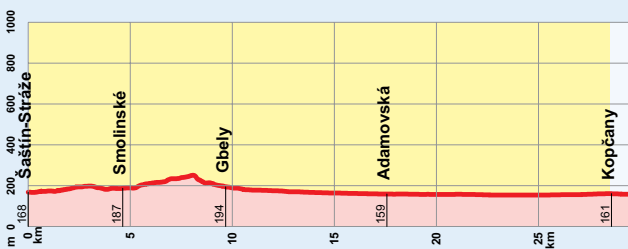
se nachází nejstarší křesťanský kostelík ve střední Evropě.

Šaštín – interiér baziliky Sedmibolestné Panny Marie foto Jiří Žemlík

Šaštín je v dějinách slovenského národa staroslavný, pretože jeho historie sahá až do doby příchodu cyrilometodějské misie. Je jedním z nejmladších slovenských měst (2001), má přes 5000 obyvatel a je známé především jako významné mariánské poutní místo. Město se dá rozdělit na tři části – původní Šaštín, areál okolo baziliky a obec Stráže, se kterou byl Šaštín sloučen za minulého režimu. Nejznámější stavbou je bezesporu barokní bazilika Sedmibolestné Panny Marie – patronky Slovenska, a klášter z 18. století. V roce 1964 papež Pavel VI. kostel povýšil na baziliku jako vůbec první chrám na Slovensku. Ve městě jsou ještě další dva kostely – sv. Jana Boska a sv. Alžběty Uherské. Na hřbitově je Kalvárie z konce 18. století. Je pozoruhodné, že nestojí tradičně na kopci, ale na rovině. Místní synagoga pochází z roku 1852. Zajímavostí šaštínského židovského hřbitova je jeden z největších židovských pomníků na Slovensku.

www.bazilika.sk

 Z poutního místa Panny Marie Sedmibolestnej (z Klášterného námestia) se vydáváme po ulici Hviezdoslavova až na velkou křižovatku, kde odbočujeme doleva na ulici Milana Rastislava Štefánika. Po 700 m odbočujeme doprava a ulicí Jána Donovala vycházíme ze Šaštína – Stráží. Po 2,9 km přicházíme do obce Smolinské, kterou projdeme. Do města **GBELY** vejdeme po ulici Mirka Nešpora, Mládeže a Jilemnického, kterou se dostáváme až ke kruhovému objezdu. Odbočujeme doleva a ulice Medlenova nás vyvede ven z města.

Město Gbely s více než 5000 obyvateli se nachází v Záhořské nížině, 15 km od Holíče. V jeho okolí je naleziště ropy. První písemná zmínka o Gbeloch je z roku 1392. Rekreační část Adamov-Gbely sousedí s Českou republikou. V roce 2013 byl u splavu na řece Morava zřízen přístav Gbely-Tvrdonice pro rekreační plavby na řece Moravě. K nejvýznamnějším památkám města patří farní kostel sv. Michaela Archanděla (1852), v jehož sousedství se nachází klenot gbelských památek – rokokové sousoší Immaculata (Neposkvrněná) z druhé poloviny 18. století.

Gbely – sousoší Immaculata foto Štefan Komorný

1. ŠAŠTÍN - KOPČANY

Adamovská jezera foto Jiří Žemlík

V Gbeloch se narodilo, žilo, anebo působilo mnoho osobností slovenského spoločenského, náboženského, politického a kulturního života. Patří mezi ně např. biskup ThDr. Jozef Čársky (1886–1962), apoštolský administrátor košické diecéze, který se stal prvním čestným občanem Gbelov, katolický kněz ThDr. Ferdiš Juriga (1874–1950), poslanec Národního shromáždění ČSR, prof. MUDr. Konštantín Čársky (1899–1987), významný slovenský lékař – chirurg, prof. Konštantín Hudec (1901–1952), zakladatel slovenské hudební historiografie.

 Povyjití z města Gbely po ulici Medlenově (souběžně s cyklotrasou č. 8203) přecházíme po 2,4 km železniční trať u stanice „Gbely – zastávka“ a pokračujeme rovně 370 m, kde odbočujeme doprava (cyklotrasa vede rovně). Jdeme 3,3 km lesem až přijdeme k silnici I. třídy č. 2.

Odbočujeme doprava a po 760 m za staveními doleva. Přejdeme kolem adamovských jezer až k řece Moravě k přístavu „Gbely – Adamov“.

*Vydáme se doprava a jdeme po pravém břehu řeky Moravy na slovenské straně kolem přístavu „Tvrdonice“. Od něj ještě 3,2 km a odbočujeme doprava. Po ulici Moravská vcházíme do **KOPČAN**. Na křižovatce s ulicí Priečna a Marxova před Štefánikovým náměstím odbo-*

Tvrdonice – Kostel sv. Mikuláše foto Štefan Komorný

čujeme doleva a ulicí Marxova vyjdeme z obce Kopčany. Pokračujeme po polní cestě, po 800 m odbočujeme doprava. Přicházíme ke kostelu sv. Margity Antiochijské.

V této slovenské obci Kopčany na moravsko-slovenském pomezí jižně od Hodonína se nachází malý kostel sv. Margity Antiochijské, který je nejstarším křesťanským kostelíkem ve střední Evropě a zároveň je významnou památkou Velkomoravské říše.

Je pozoruhodné, že je zachovaný ze tří čtvrtin v původní podobě.

Skalica – kostel sv. Michala foto Jitř Žemřik

Tento úsek je rozdělen na dvě části:

2a) Kopčany – Petrov

nebo 2b) Mikulčice – Petrov.

Kdo putuje ze Šaštřina, použije prvně jmenovanou etapu.

●○○○○

27,7 km

82 m

7 h

 *Od kostela sv. Margity Antiochijskej se vydáváme po zelené turistické značce až do města **HOLÍČ** k rozcestníku „Holíč“. Pokračujeme po žluté turistické značce k rozcestníku „Vetřlín“ a dále k rozcestníku „Trnovec“. Odtud jdeme po zelené turistické značce až do města **SKALICA** k rozcestníku „Skalica“. Od něj přicházíme po ulici Šteřánikova k farnímu kostelu sv. Michala. Pokračujeme po ulici Královská, mřjme po pravé straně františkánský klášter a vycházíme z města ulicí Strážnická. Po 1,5 km přicházíme na starý hraniční přechod a jdeme rovně půl*

kilometru do **SUDOMĚŘIC** (ze Skalice do Sudoměřic také v souběhu s cyklotrasou č. 46). Přijdeme na křižovátku s ulicí Nádražní, po které se vydáváme po zelené turistické značce až ke zvonici z 18. století, kde by mělo být nové

ZASTAVENÍ č. 17.

Vinařská obec Sudoměřice leží v podhůří Bílých Karpat, na samých hranicích se Slovenskou republikou, jejíž nejbližším větším sídlem je město Skalica. Turistickou atrakcí obce kromě vinných sklepů je Baťův kanál, přístaviště s rozhlednou na Výklopníku. Mezi zajímavé stavby v obci patří funkcionalistický kostel Krista Krále (1933), původní historický panský statek, ale také ucelený soubor tzv. německých domků, který se stavěl v letech druhé světové války pro německou finanční stráž.

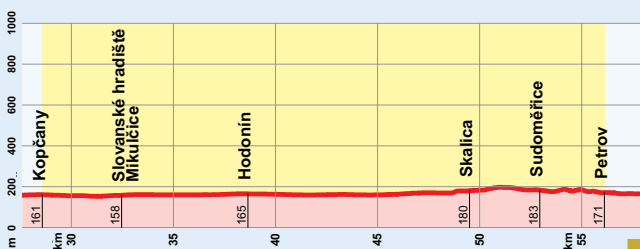
 V Sudoměřicích jdeme po zelené turistické značce k rozcestníku „Sudoměřice – bus“. Od něj se vydáváme po modré turistické značce do **PETROVA**.

Sudoměřice – kostel Krista Krále foto Jiří Zemlík

Výklopník u Sudoměřic foto Jiří Vávra

2b

Slovanské hradiště v Mikulčicích – Cyrilometodějské slavnosti foto Magda Hubáčková

Národní kulturní památka Slovanské hradiště v Mikulčicích je významná archeologická lokalita s památkem z období Velké Moravy, sídelní místo velkomoravských knížat a místo působení slovanských věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje. Na návštěvnických trasách je možno vidět kopie základů osmi kostelů a paláce. Novou dominantou areálu je sousoší patronů Evropy sv. Cyrila a Metoděje, dar Bulharské republiky mikulčickému hradisku.

Mikulčice – sousoší sv. Cyrila a Metoděje foto František Šynek

👉 Ze staroslovanského hradiště v Mikulčicích se vydáváme po zelené turistické trase přes rozcestníky „Skařiny“ a „U Staré Moravy“ až k zámku **Hodonín** (po cestě bychom měli míjet nové **📍 ZASTAVENÍ č. 19**). U něj odbočujeme doprava po silnici I/51 a červené turistické značce ke státní hranici tvořenou mostem Hodonín – Holíč, kde bychom měli nalézt nové **📍 ZASTAVENÍ č. 18**. Od rozcestníku „Most cez Moravu“ se můžeme vydat po zelené turistické trase až do města **HOLIČ** k rozcestníku „Holíč“ a odtud stejně jako v etapě 2a do **PETROVA** přes **SKALICU** a **SUDOMĚŘICE**.

*Druhá varianta je jít po hrázi řeky Moravy a následně po žluté turistické značce až k přístavišti „Skalica“ a odtud po zelené turistické značce až do **SUDOMĚŘIC** k rozcestníku „Sudoměřice – bus“, kde se napojujeme na modrou turistickou značku do **PETROVA**. U kostela sv. Václava se připravuje nové **ZASTAVENÍ č. 16.***

První písemná zmínka o obci Petrov je z roku 1412. Prochází jí silnice 1. třídy I/55 spojující Hodonín a Strážnici, železniční trať Hodonín-Veselí nad Moravou, ale lze do ní přijet

i po vodě, protože obcí protéká Bařův kanál. Snahou obecního úřadu je znovu rozvinout tradici lázeňství, která využíváním sirnatých vod sahá až k roku 1580. Petrov je znám především ojedinělým souborem původních vinných sklepů - Plže, který byl vyhlášen v roce 1983 památkovou rezervací lidové architektury. Od roku 2000 je zde nový kostel sv. Václava.

Sudoměřice – Sudomír foto Jiří Zemlík

Strážnice – piaristický komplex s kostelem Nanebevzetí Panny Marie foto Jiří Zemlák

3. etapa: PETROV – SVATÝ ANTONÍNEK

Dalším cílem našeho putování z Petrova jsou Strážnice, Vnorovy a Veselí nad Moravou.

●●●○○

23,4 km

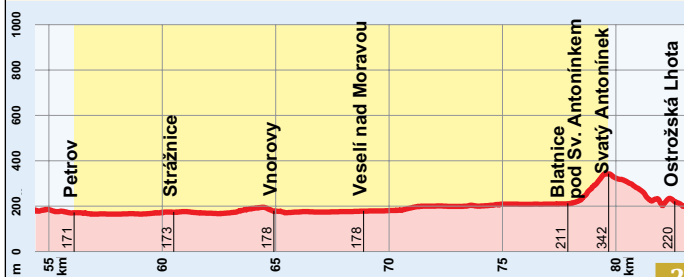
228 m

6 h

 Od **ZASTAVENÍ č. 16** pokračujeme až k Baťovu kanálu přístavišti „Petrov - přístav“, přecházíme Baťův kanál a jdeme po modré turistické značce až do **STRÁŽNICE** ke kostelům Nanebevzetí Panny Marie a sv. Martina, kde by mělo být nové **ZASTAVENÍ č. 15**, a dále k rozcestníku „Strážnice – náměstí“.

Strážnice bývá nazývána městem památek a folkloru. Zámek – původně vodní hrad, založený ve 2. polovině 13. století, později za Žerotínů přestavěn na renesanční zámek, měl strážní funkci, od něj také název města. Dnes v něm sídlí Národní ústav lidové kultury. Největší barokní památkou ve Strážnici je piaristický komplex z druhé třetiny 18. století, skládající se z kostela, kláštera a bývalého gymnázia. První piaristé (řád zaměřený

3. PETROV – SVATÝ ANTONÍNEK

na vzdělání) přišli do Strážnice v roce 1633 a o rok později zde založili gymnázium. V letech 1638 až 1641 pobýval na Moravě dnes již blahoslavený Pietro Casani, italský piaristický kněz, který zde pomáhal při formování prvních piaristických komunit. Během tří let častokrát pobýval ve Strážnici. Město má dva kostely: Svatého Martina (1741) a Nanebevzetí Panny Marie (1750). Oba spravují od roku 1994 piaristé.

Od roku 1992 je na místě bratrské školy zřízen památník bratrského školství. Do této školy docházel v letech 1604–1605 také Jan Amos Komenský.

Jednou z nejstarších dochovaných staveb Strážnice, o které se píše již v roce 1543, je válcový mlýn, kde se mlelo až do roku 1975. Dnes je zde otevřena muzejní expo-

zice mlynářství. Strážnickou raritou jsou také městské brány (Veselská a Skalická), bílá věž u kostela sv. Martina postavená počátkem 17. století. V severní části města stojí uprostřed bývalé židovské čtvrti synagoga a za ní židovský hřbitov se starými náhrobky. Nejstarší z nich pochází z roku 1648.

Začátkem 70. let minulého století byl ve Strážnici vybudován skanzen. Město se může pochlubit také řadou význačných osobností. Patří mezi ně např. piarista a historik Bernard Bartlík (1646–1716), akademický malíř František Cundrla (1943–2011) nebo olomoucký arcibiskup Jan Graubner.

Strážnice – bílá věž u kostela sv. Martina foto Jiří Zemlík

Strážnice – Skalická brána foto Jiří Zemlík

 Ze strážnického náměstí se vydáváme po červené turistické značce až do obce **VNOROVY**. U kostela sv. Alžběty Durynské je plánováno **ZASTAVENÍ č. 14.**

První písemná zpráva o obci Vnorovy pochází z roku 1249, zmínka o farnosti je již z roku 1378. Dominantou obce je farní kostel sv. Alžběty Durynské z roku 1909, významnou památkou je sousoší Nejsvětější Trojice z roku 1745. V obci je Muzeum osobností a lidových tradic Vnorov. Z Vnorov pocházela řada významných osobností: františkánský kněz, hudební skladatel Josef Zrunek (1736–1789), kněz a spisovatel František Zýbal (1891–1940), Marie Kudeřiková (1921–1943), mladá oběť v boji proti fašismu, želivský vězeň a oblíbený kněz Pavel Zíbal (1922–2008).

Vnorovy – kostel sv. Alžběty Durynské foto Jiří Žemlík

 Od kostela sv. Alžběty jdeme po červené turistické značce až k rozcestníku „Vnorovy – Morava“, od nějž pokračujeme po modré turistické značce podél řeky Moravy až do **VESELÍ NAD MORAVOU**, přes městský park až k farnímu kostelu sv. Andělů strážných, v jehož blízkosti u městského úřadu by se mělo nacházet nové **ZASTAVENÍ č. 13.**

3. PETROV – SVATÝ ANTONÍNEK

První písemná zpráva o Veselí nad Moravou je z roku 1261. Farnost je známá již v roce 1373. Pamětihodnosti města: farní kostel sv. Andělů strážných (1739) s bývalým klášteřem servitů, románsko–gotický kostel Panny Marie z druhé poloviny 13. století, přestavěn v letech 1771 až 1783, barokní kostel sv. Bartoloměje z roku 1741, zámek na místě bývalého vodního hradu, přestavěný na začátku 19. století. Nedílnou součástí historie města je židovský hřbitov. Synagoga (židovská modlitebna) stojí ve staré části města. Byla postavena kolem roku 1840 na místě starší modlitebny. Dnes slouží jako modlitebna věřícím Církve adventistů sedmého dne. Veselí nad Moravou proslavil známý cyklista Josef Zimovčák, mistr světa v jízdě na vysokém historickém kole.

 *Od kostela sv. Andělů strážných jdeme dále po ulici Komenského po modré turistické značce kolem železničního nádraží. Před kruhovým objezdem se od turistické značky oddělujeme a pokračujeme přes kruhový objezd rovně ulicí Padělek. Na křižovatce s ulicí Na Drahách se dáme doprava přes železniční trať. Před druhou železniční tratí odbočujeme mírně doleva a jdeme podél ní (z levé strany) 2 km. Pak odbočujeme na polní cestu vlevo, která se změní po odbočení vpravo na asfaltovou cestu a dovede nás po 1,5 km opět k železniční trati. Jdeme podél ní až k nadjezdu, kde odbočujeme vlevo k brodu potoka Svodnice. U něj se dáme doprava a jdeme podél něj 2,5 km až na křižovatku k soše sv. Antonína Paduánského. Od této sochy se vydáváme 1 km nahoru lipovou alejí k poutnímu místu **SVATÝ ANTONÍNEK NAD BLATNICÍ.***

SVATÝ ANTONÍNEK NAD BLATNICÍ

Poutní místo Svatý Antoníněk nad Blatnicí s kaplí sv. Antonína Paduánského (kopcovitý výběžek Bílých Karpat) patří k nejznámějším poutním místům Moravského Slovácka. Jeho význam přesahuje hranice regionu. K popularitě poutního místa přispěl známý malíř Joža Uprka (1861–1940), rodák z nedaleké Hroznové Lhoty. Jeho první obraz Pouť u svatého Antonínka namaloval v roce 1893.

V roce 2011 byla tomuto „malíři modlícího se slováckého lidu“ odhalena na vnějším zdivu kaple pamětní deska, kterou vytvořil velehradský akademický sochař Otmar Oliva.

Kapli sv. Antonína Paduánského na tomto místě nechal postavit majitel ostrožského panství kníže Hartmann z Liechtensteina v roce 1668 jako poděkování za uzdravení svého syna. Kaple jednoduchého jednolodního půdorysu není žádnou honosnou stavbou, svou jednoduchostí však působí důvěrně a mile jako místo prosté a vroucí zbožnosti. Její charakter je dán výzdobou místních lidových umělců. U jižního průčelí je otevřená kaple s polním oltářem a sochou sv. Antonína. Od roku 2008, kdy byl postaven nový venkovní liturgický prostor, se velké poutě konají právě zde, kdy Blatnická hora rozkvétá nejen přírodní nádherou, ale také krásou slováckých krojů. Mnoho poutníků i místních obyvatel rádo vyhledává Svatý Antoníněk i mimo poutní slavnosti, kdy zde nacházejí ztišení v pěkné přírodě. V okolí kaple na rozsáhlé zatravněné ploše jsou jednoduchá zastavení křížové cesty, poblíž kamenná socha sv. Antonína, pod kterou je pramen vody. Od obce ke kapli vede lipová alej, stráně jsou osázeny vinnou révou a úpatí kopce zdobí řady vinných sklípků – bůd.

O zvelebení poutního místa se snaží občanské sdružení Matice svatoantonínská spolu s farností Blatnice pod Svatým Antonínkem. Matice svatoantonínská byla založena 8. 10. 1946 ThDr. Antonínem Šuránkem (1902–1982), spirituálem kněžského semináře v Olomouci. Po nástupu komunistického režimu v roce 1948 byla její činnost zastavena a po 50 letech díky pamětníkům a ctitelům sv. Antonína opět obnovena. V současné době má přes 900 členů ve 30 farnostech. Jejím hlavním cílem a posláním je usilovat o náboženskou obnovu Slovácka, provádět informační, vzdělávací a propagační činnost. Matice svatoantonínská pomáhá při organizaci poutí. Vydává také svůj občasník Poutník svatoantonínský.

Svatý Antoníněk nad Blatnicí foto Jiří Žemlík

Ostrožská Lhota – Pastorační dům P. A. Šuránka foto Jiří Zemlík

4. etapa: SVATÝ ANTONÍNEK – OSTROŽSKÁ NOVÁ VES

Poutní etapa ze Svatého Antonínka nad Blatnicí do Ostrožské

Nové Vsi patří k něm nejkratším, ovšem neméně zajímavým etapám.

 *Od poutní kaple sv. Antonína Paduánského, u které se nachází zastavení č. 12, jdeme po silnici dolů směrem Ostrožská Lhota. Po 400 m odbočujeme doleva a vstupíme do lesa. Po 100 m se ocitáme u Krasotinské studánky se sochou sv. Antonína Paduánského. Od ní pokračujeme Krasotinským žlebem. Po 700 m narazíme na rozcestí u „obrázku“ (u velkého kaštanu), odkud klesáme vlevo, abychom následně stoupali lesní cestou k potoku a ulicí Školní ke kostelu v **Ostrožské Lhotě**, kde je **ZASTAVENÍ č. 11.***

S počtem přes 1500 obyvatel je Ostrožská Lhota největší Lhota v České republice. Jako jedna z mála obcí si v jádru uchovala

4. SVATÝ ANTONÍNEK – OSTROŽSKÁ NOVÁ VES

typickou venkovskou zástavbu nenarušenou výstavbou domů s rovnými střechami, a tak lze z mnoha stran díky členitému terénu vychutnávat pohled na domky s červenými sedlovými střechami a vertikálou kostela. Dominantou obce je farní kostel sv. Jakuba Staršího z roku 1908, který stojí na místě zbořeného kostela z roku 1832. Vedle kostela je Pastorační dům P. Antonína Šuránka, kde je také muzeum tohoto největšího místního rodáka, který je pohřben na místním hřbitově.

Ostrožská Lhota – kostel sv. Jakuba Staršího foto Jiří Žemlík

 *Od kostela sv. Jakuba se vydáváme středem obce z mírného kopce, až narazíme na most. Přejdeme ho a dáme se mírně doprava po cyklostezce (cyklotrasa č. 5048). Po ní se dostaneme k **ZASTAVENÍ č. 10.** Pod kopcem odbočíme doprava k silnici, kterou přejdeme. Po panelové cestě jdeme až k bývalé farmě. Odbočíme doleva a jdeme po silnici dolů až k zastavení č. 9 u kostela sv. Václava v **Ostrožské Nové Vsi.***

Ostrožská Nová Ves se rozkládá jako podélná vesnice v délce 3 km po obou stranách silnice I/55 mezi městy Kunovice a Uherský Ostroh. Největší kulturní památkou obce je farní kostel sv. Václava, postavený v roce 1770. Již přes sto let slouží nemocným v Ostrožské Nové Vsi sirnaté lázně (založeny v roce 1903), kde se léčí potíže pohybového ústrojí a kožní choroby. Vznik lázní je nerozlučně spjat se jménem místního rodáka, PhDr. ThDr. Františka Botka (1864–1918). Další významnou osobností byla Alžběta Bartysová (1825–1908), která proslavila rodnou obec malováním tzv. zelových kraslic.

Ostrožská Nová Ves – kostel sv. Václava foto Jiří Žemlík

ANTONÍN ŠURÁNEK

Narodil se 29. května 1902 v Ostrožské Lhotě. Zde také vychodil obecnou školu. Kněžské svěcení přijal 5. července 1926.

Po třech letech kaplanování ve Slatinicích u Olomouce ho arcibiskup ThDr. Leopold Prečan jmenoval spirituálem olomouckého kněžského semináře, kde zůstal až do roku 1948. Odtud přešel na místo odborného asistenta pastorální teologie na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Olomouci, kde předtím 12. června 1946

dosáhl doktorátu teologie. Po násilném zrušení fakulty novým komunistickým režimem v roce 1950 působil krátce jako výpomocný kněz ve Velkém Ořečově u Uherského Brodu.

Dne 11. července 1951 byl zatčen Státní bezpečností a tím začala jeho křížová cesta. Následoval internační tábor v Želivě, kde byl vězněn spolu s dalšími více než 500 kněžími. Komunistickými úřady byl podezírán, že je tajným biskupem. Po propuštění z internace na podzim 1955 začal pracovat jako dělník ve vápence ve Štramberku, a to až do svého odchodu do důchodu v roce 1962.

Události Pražského jara 1968 umožnily dr. Šuránkovi veřejné vykonávání své kněžské služby. Po obnovení činnosti kněžského semináře v Olomouci tam nastoupil 18. října jako zatímní spirituál, ale již po dvou letech na začátku „husákovské normalizace“ musel seminář opustit. Až do 22. února 1975, kdy mu byl odňat tzv. státní souhlas k výkonu kněžské služby, vypomáhal v duchovní správě v Blatničce. Žil pak na odpočinku v Uherském Hradišti, kde trávil většinu času před svatostánkem ve své domácí kapli. Poslední roky svého života prožíval v Ludgeřovicích u Opavy u svého synovce, kněze P. Antonína Dominika, u něhož dostal povolení státních úřadů ke kněžské výpomoci.

Přestože byl třikrát stížen mozkovou mrtvicí, denně zpovídal a sloužil mši svatou. Zemřel v nemocnici Ostravě–Petřkovicích 3. listopadu 1982 v pověsti svatosti. Pohřben je ve svém rodišti.

Celý život P. Antonína Šuránka byl spojen s poutním místem na Svatém Antonínku. O prázdninách v letech 1939 až 1950 a 1968 až 1970 zde žil a působil jako duchovní rádce a zpovědník. Přes svůj pohnutý život byl ThDr. Antonín Šuránek neobvykle literárně činný. Zůstaly po něm čtyři svazky obsahující 1200 vydaných stran textů a k dalšímu zpracování padesát archivních svazků, dosud nevydaných, které se nacházejí v archivu Arcibiskupství olomouckého. Proces blahořečení P. Antonína Šuránka byl veden u Arcibiskupství olomouckého od 3. 5. 1996 do 21. 9. 1999; shromážděný písemný materiál byl pak 21. 9. 2000 odeslán do Říma vatikánské Kongregaci pro případy blahořečení a svatořečení.

Antonín Šuránek
fotearchiv farnosti sv. Jakuba St. v Ostrožské Lhotě

STARÉ MĚSTO

UHERSKÉ HRADIŠTĚ

KUNOVICE

UHERSKÝ OSTROH

0 km 1 km
1 : 75 000

Ostrožská jezera foto Jiří Zemlík

5. etapa: OSTROŽSKÁ NOVÁ VES – VELEHRAD

Z Ostrožské Nové Vsi až na Velehrad už jdeme po rovině Moravského Slovácka. Vítají nás čistě upravené obce, ale také luční les nebo jezera.

●○○○○

18,4 km

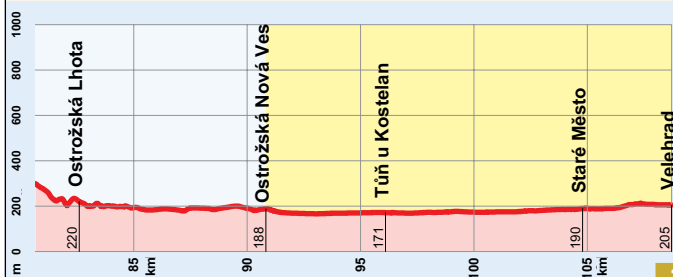

71 m

4,7 h

 Od **ZASTAVENÍ č. 9** se vydáváme po ulici Lhotské 150 m ke křižovatce, kde odbočíme doprava na ulici Záhumení (600 m), doleva na ulici Nivky (100 m), doprava na ulici Kunovská (100 m), doleva na ulici Nádražní k železniční trati, kterou přejdeme a pokračujeme rovně po cyklostezce (cyklotrasa č. 47A) kolem kempinku (2 km) a **Ostrožských jezer** k **ZASTAVENÍ č. 8**. Po 1 km na okraji lesa odbočíme doprava a po 450 m doleva, přímou lesní cestou se dostáváme až na křižovatku s cyklostezkou a **ZASTAVENÍ č. 7**. Pokračujeme rovně po cyklostezce (cyklotrasa č. 47A).

Po 1,7 km se dostáváme na křižovatku cyklostezek. Po levé straně vidíme velký most přes řeku Moravu a za ním obec **KOSTELANY NAD MORAVOU**.

Osada je poprvé připomínána v roce 1131. Vévodí jí farní kostel sv. Floriána. Dominantou obce Kostelany nad Moravou je portálový nýtovaný 84 m dlouhý most přes řeku Moravu, který byl v roce 1997 Ministerstvem kultury ČR vyhlášen kulturní památkou.

 *Odbočujeme doprava po cyklostezce, po 800 m z ní sejdem doleva a přejdeme říčku Olšavu. Dáme se doleva po jejím pravém břehu až k soutoku s řekou Moravou. Odbočíme doprava a vydáváme se proti proudu řeky, podejeme silnici č. 1/50 a po 2,7 km se dostáváme k železničnímu mostu. Přejdeme po něm řeku Moravu, pokračujeme doprava po cyklostezce k **ZASTAVENÍ č. 4**. (v této části by měla být mezi **ZASTAVENÍMI č. 7a4** instalována také **ZASTAVENÍ č. 6a5**). Odbočujeme doleva a dostáváme se ke hřbitovu u kostela sv. Michaela ve **STARÉM MĚSTĚ**.*

Pozoruhodností hřbitova je, že se zde pochovává nepřetržitě již více než 11 století. Kostel je pozdně románskou stavbou. Asi sto kusů římských cihel z 2. století po Kristu je dodnes součástí zdiva tohoto kostela, který vybudovali mniši cisterciáci na místě někdejší velkomoravské rotundy. Staroměstský kostel sv. Michaela je jedinou stavbou v České republice, v níž bezmála 2000 let staré cihly ještě stále plní svoji primární funkci. Přestavěn byl v roce 1734. Na hřbitově je ještě kaple sv. Jana Křtitele.

K významným osobnostem Starého Města patřil Ing. Dr. Rostislav Sochorec (1900–1948), politik, před druhou světovou válkou poslanec Národního shromáždění ČSR za Československou stranu lidovou. Angažoval se v zemědělské problematice. Ještě před komunistickým převratem v roce 1948 byl zatčen Státní bezpečností a zemřel ve vězení za neobjasněných okolností. Nesmíme zapomenout ani na další významnou osobnost spojenou se Starým Městem, kterou byl Antonín Zelnitius (1876–1957), ač rodák z Uherského Hradiště, velkou část svého života spojil se Starým Městem; jako učitel a amatérský archeolog zde začal v roce 1922 intenzivně zkoumat oblast Na Valách, kde v následujících letech objevil pohřebiště z doby velkomoravské.

Staré Město – kaple sv. Jana Křtitele foto Jiří Zemlík

Staré Město – hřbitov s kostelem sv. Michaela foto Karel Kršák

5. OSTROŽSKÁ NOVÁ VES – VELEHRAD

Započal tak éru soustavného zkoumání velkomoravské minulosti Starého Města. Až do roku 1947 pracoval jako vedoucí archeologických výzkumů ve Starém Městě.

 *Od kostela přejdeme hlavní ulici Hradištská, narazíme na zelenou turistickou značku, odbočíme doleva a jdeme po ní až k ZASTAVENÍ č. 3 u kostela Svatého Ducha ve **STARÉM MĚSTĚ**.*

Výstavba kostela Svatého Ducha odpovídá touze několika generací mít zde dostatečně prostornou sakrální stavbu podtrhující historický i současný význam místa. Je budován jako symbol vděčnosti za dar víry, kterou našim předkům předali sv. Cyril a Metoděj. Nový kostel je umístěn v ose památníku Velké Moravy. Půdorys kostela má tvar rotundy – dvou vzájemně se protínajících kruhů (kruh byl vždy symbolem nekonečna, nemá začátek ani konec). Není mnoho měst a obcí v České republice, jež se mohou pochlubit tak bohatými a až do těch nejtemnějších hlubin dávnověku sahajícími dějinami, jaké má Staré Město. Můžeme se s nimi seznámit při návštěvě v nedalekém Památníku Velké Moravy (vstup naproti hlavnímu vchodu do nového kostela). Nová multimediální expozice přibližuje dějinné okamžiky Velké Moravy i běžný život člověka tehdejší doby. Využívá dvou desítek figurín v životní velikosti k modelaci výjevů života a práce našich předků na velkomoravském hradisku. Shlédneme zde repliky dobových oděvů, obuvi, vzácných šperků, pracovních nástrojů a dalších nálezů z archeologických výzkumů, jež ve Starém Městě probíhají již déle než století. Území dnešního Starého Města bylo

hlavní součástí Veligradu, jednoho ze dvou hlavních center Velké Moravy, k němuž patřilo i sídliště na místě historického centra Uherského Hradiště a církevní centrum na výšině v Sadech.

Ve Starém Městě se rozkládal mocenský areál s kamenným palácem moravských knížat a rotundou. Místo je proto zcela oprávněně spojováno s působením sv. Konstantina a Metoděje.

Staré Město – Památník Velké Moravy foto Karel Kršák

 Od ZASTAVENÍ č. 3 pokračujeme po zelené turistické značce, procházíme celou ulicí Salašskou (na ní zelená turistická trasa mění směr) a po cyklostezce (cyklotrasa č. 5050 a následně i 5150) se podejitím silnice I/55 a za 0,5 km podejitím železniční trati dostáváme k **ZASTAVENÍ č. 2** a začátku **Poutní cesty růžence**.

Myšlenka na vybudování této poutní cesty vznikla jako odezva návštěvy papeže Jana Pavla II. na Velehradě v dubnu 1990. Ve svém průběhu je rytmizována celkem dvaceti zastaveními růžencové modlitby. Úvod představuje Radostný růženec, následuje Růženec světla, Bolestný růženec a vyvrcholením je Slavný růženec. Každé zastavení symbolizuje jedno tajemství a je zpracováno sochařsky z božanovského pískovce. Tvar navazuje na tradice božích muk v české a moravské krajině. Výtvarnou podobu růžencovým zastavením vtiskl Milivoj Husák z Lelekovic u Brna, do kamene je vytesal Josef Kozel z Klepačova u Blanska. Poutní cestu růžence slavnostně požehnal 13. června 2010 olomoucký arcibiskup Jan Graubner.

Poutní cesta růžence foto Karel Kršák

Po Poutní růžencové cestě, která kopíruje červenou turistickou značku, doputujeme až na posvátný Velehrad.

INFORMACE O VELEHRADĚ
naleznete na modrých stranách č. **50 – 54**

